

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT**

**PROGRAMA
PENTRU
PEDAGOGIE**

**- București -
2020**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă se adresează profesorilor care susțin Examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar la disciplina *Pedagogie*. Programa urmărește formarea interdisciplinară, integrată, unitară și integrală pentru profesionalizarea în cariera didactică a profesorului care predă disciplina *Pedagogie*.

Conținutul și structura programei sunt elaborate astfel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Principiile care stau la baza realizării acestei programe sunt:

- a) principiul *continuității* între formarea inițială din perioada studiilor universitare și cea continuă realizată prin definitivare, grade didactice, perfecționare, alte forme de activități specifice carierei didactice;
- b) principiul *coerenței* modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor, prin modul de selectare a unităților de conținut ce vor face obiectul evaluării vizate, orientate spre a elimina repetițiile, interferențele și contradicțiile;
- c) principiul *adecvării și armonizării* finalităților și a conținuturilor învățământului preuniversitar românesc cu direcțiile schimbărilor din societate;
- d) principiul *optimizării și inovării* activității în învățământul preuniversitar prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației, urmărind sensibilizarea cadrelor didactice la problematica tendințelor de inovare a teoriei și practicii educaționale;
- e) principiul *compatibilizării* profilului de competență al profesorului din învățământul preuniversitar cu modelul european al cadrului didactic.

Rolurile și competențele cerute unui profesor pregătit să susțină examenul de definitivare în învățământ situează în centrul personalității profesorului competența profesională, care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competențelor de către toți elevii, iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul profesorului care predă disciplina *Pedagogie*, prin prisma următoarelor roluri:

- *expert al actului de predare-învățare-evaluare*: selecționează, prelucrează din punct de vedere didactic informațiile pe care le va transmite, adaptându-le la sistemul de gândire al elevilor, la nivelul lor de înțelegere în condiții strategice de evaluare continuă formativă/autoformativă;
- *agent motivator*: declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de instruire concepută la nivelul interdependenței curriculare între acțiunile de predare-învățare-evaluare;
- *creator al situațiilor de învățare* cât mai favorabile pentru atingerea obiectivelor pedagogice proiectate; imaginează strategii de predare-învățare-evaluare care să asigure succesul școlar la un număr cât mai mare dintre elevii pe care îi instruieste;
- *lider*: conduce *eficient, strategic, optim, inovator* un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc; este prieten și confident al elevului, un sprijin în diverse situații;
- *consilier*: în această ipostază este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora;
- *model*: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său, este un exemplu pozitiv pentru elevi;
- *manager*: supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori educativi în contextul managementul clasei; acesta include toate deciziile și acțiunile solicitate pentru menținerea unui climat stimulativ învățării în clasă.

Structura programei este următoarea:

- A. Notă de prezentare
- B. Competențele profesorului care predă disciplina *Pedagogie*. Valori, atitudini și conduite specifice
- C. Tematica pentru disciplina de examen *Pedagogie*
- D. Bibliografie orientativă pentru disciplina de examen *Pedagogie*
- E. Tematica pentru metodică predării disciplinei de examen *Pedagogie*
- F. Bibliografie orientativă pentru metodică predării disciplinei de examen *Pedagogie*

B. COMPETENȚELE PROFESORULUI CARE PREDĂ DISCIPLINA PEDAGOGIE

Noua programă este structurată astfel încât să asigure o abordare modernă, interdisciplinară, a disciplinelor pedagogice, candidaților fiindu-le testate trei **tipuri de competențe**:

1. *competențe psihopedagogice*, definite de abilitățile candidaților de a proiecta, conduce și evalua procesul de instruire;
2. *competențe sociale*, reflectate în capacitățile de proiectare a strategiilor de control și monitorizare a interacțiunilor sociale cu elevii și cu grupurile școlare;
3. *competențe manageriale*, obiectivate în stăpânirea proceselor de organizare, planificare, coordonare și reglare-autoreglare a activităților la nivelul clasei de elevi.

Aceste competențe sunt completate cu un **registru de valori, atitudini și conduite specifice**:

1. cultivarea unui mediu școlar centrat pe valori și relații democratice;
2. promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice, în concordanță cu idealul educațional;
3. crearea unui climat socio-afectiv securizant în clasa de elevi;
4. optimizarea întregii activități didactice prin abordări transdisciplinare;
5. implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor în învățământ;
6. angajarea în relații de parteneriat socio-educational cu familia și cu alte instituții cu responsabilități educaționale;
7. participarea la propria dezvoltare profesională, dezvoltarea abilităților reflexive și definirea unui stil propriu de instruire.

Civilizația tehnologică din contemporaneitate îi impune profesorului să-și dezvolte o serie de calități personale, cum sunt: stăpânirea noilor *metode și procedee* care sunt folosite în sala de clasă, capacitatea de a inventa noi modalități de utilizare a acestor tehnici în beneficiul învățării, capacitatea de a le inova, de a propune ameliorările necesare.

Rolurile științifice ale profesorului contemporan implică dezvoltarea unor noi calități și atitudini, precum: cunoașterea logicii și a structurii disciplinei pe care o predă, dar și a problematicii disciplinelor conexe, promovarea spiritului științific, preocupări de propagare a culturii științifice.

Etica profesională și cerințele de a se perfecționa continuu impun:

- capacitate de autoorganizare;
- mentalitate deschisă și disponibilitate de a observa și studia comparativ diferite sisteme și practici școlare din lume;
- atitudine experimentală, în vederea perfecționării continue a metodologiei și a stilului personal de predare;
- acționarea în spiritul interesului superior al copilului și al respectului față de acesta.

C. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE EXAMEN PEDAGOGIE

I. PEDAGOGIA CA DOMENIU ȘTIINȚIFIC

- Definiția pedagogiei și obiectul de cercetare al acesteia
- Relația dintre pedagogie și alte științe socio-umane
- Științele educației (științele pedagogice fundamentale și științele pedagogice aplicative)

II. EDUCAȚIA – DIMENSIUNI CONCEPTUALE

- Definierea conceptului de *educație* – structură și funcții. Educația și societatea cunoașterii
- Definierea educației ca proces și ca rezultat
- Globalizarea în educație: moduri de manifestare, consecințe
- Organizarea sistemului de învățământ în România: aspecte legislative, structură

III. DIMENSIUNI ALE EDUCAȚIEI

- Domeniile educaționale: educația intelectuală, morală, estetică și artistică, religioasă, fizică și sportivă, tehnologică/profesională
- Noile educații: educația civică/socială, educația pentru mediu sau ecologică, educația pentru sănătate, educația interculturală (multiculturală), educația nutrițională, educația pentru viața de familie, educația pentru pace și cooperare, educația pentru comunicare și mass-media, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația pentru democrație și drepturile omului, educația globală
- Interacțiuni și interferențe ale domeniilor educației și ale noilor educații, modalități de implementare

IV. FORME ȘI TIPURI ALE EDUCAȚIEI

- Educația formală, educația nonformală, educația informală
- Autoeducația
- Educația permanentă sau educația de-a lungul întregii vieți
- Interdependența formelor și a tipurilor de educație

V. EDUCABILITATEA

- Definierea conceptului de *educabilitate*
- Orientările teoretice cu privire la educabilitate
- Factorii dezvoltării psihoindividuale: ereditatea, mediul socio-cultural, educația, sinele
- Rolul educației în dezvoltarea personalității

VI. MEDIILE EDUCAȚIONALE

- Școala – componentă a sistemului social
- Familia – primul mediu educațional al individului
- Alte medii educaționale: mass-media, organizațiile nonguvernamentale, biserica

VII. ELEMENTE DE TEORIA CURRICULUMULUI

- Originile și etapele evoluției curriculumului: tradițională, modernă, postmodernă
- Curriculum în sens larg și curriculum în sens restrâns
- Tipurile de curriculum - descriere și analiză comparativă
- Reperete structurale și procesuale ale proiectării curriculare: finalități, conținuturi, timp de instruire/învățare, strategii de instruire, strategii de evaluare
- Principiile, normele și procesul proiectării curriculare

- Finalitățile educaționale: ideal, scop, obiectiv (delimitări conceptuale, categorii de finalități educaționale, metodologii de operaționalizare a obiectivelor, interrelaționarea categoriilor de obiective)
- Conținuturile educaționale: conceptualizare, criterii de selecție și de organizare a conținuturilor, transpunere didactică și modalități de organizare inter-, pluri- și transdisciplinare, organizare modulară, curriculum integrat, curriculum diferențiat și personalizat
- Produsele curriculare: planul de învățământ, programa școlară, manualul, auxiliarele curriculare
- Structura curriculumului național din România. Documente de politică a curriculumului

VIII. PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

- Procesul de învățământ – delimitări conceptuale, caracterizare
- Abordarea sistemică a procesului de învățământ
- Procesul de învățământ ca relație între predare – învățare – evaluare
- Legitate și normativitate în procesul de învățământ; sistemul principiilor didactice

IX. PROIECTAREA PEDAGOGICĂ

- Definirea conceptului de *proiectare pedagogică*
- Funcțiile și structura de bază a proiectării pedagogice
- Demersurile cadrului didactic în proiectarea curriculară
 - Lectura personalizată a programei și a manualelor școlare
 - Elaborarea planificării calendaristice (orientative)
 - Realizarea proiectării secvențiale, pe termen scurt (proiectarea pe unități de învățare și proiectarea lecțiilor sau a activităților didactice)

X. STRATEGIILE DIDACTICE

- *Strategiile didactice*: definiție, componente, interrelații funcționale
- Metodele de predare și învățare: definiție, clasificări, descrieri
- Mijloacele de învățământ: definiție, clasificare, integrare în activitatea didactică
- Noile Tehnologii de Informare și Comunicare (NTIC) și relevanța lor psihopedagogică
- Formele de organizare a instruirii (frontală, individuală, pe grupe)

XI. PREDAREA

- Definirea conceptului de *predare*
- Strategiile și stilurile de predare
- Predarea – act de comunicare pedagogică eficientă
- Orientările contemporane în teoria și practica predării: predarea creativă, predarea interactivă, predarea centrată pe elev, predarea reflectivă, predarea în team-teaching

XII. ÎNVĂȚAREA

- Definirea conceptului de *învățare*
- Învățarea școlară: caracteristici
- Formele (tipurile) învățării; semnificația psihopedagogică a ierarhiei formelor învățării
- Particularitățile învățării la diferite vârste școlare
- Teoriile contemporane ale învățării: teoria stilurilor de învățare, teoria inteligențelor multiple
- Stilurile de învățare
- Condițiile învățării - factorii (interni și externi) și indicatorii de eficiență psihopedagogică
- Reperce în managementul învățării eficiente

XIII. EVALUAREA DIDACTICĂ

- Definirea conceptului de *evaluare didactică*; delimitări terminologice: evaluare, măsurare, apreciere
- Componentele evaluării: obiectul evaluării, obiectivele evaluării, sistemul de criterii (etalonul de evaluare, tehnicile de evaluare, regulile de atribuire a valorilor (notelor))
- Funcțiile evaluării
- Metodologia pedagogică a evaluării: metode, tehnici și instrumente de evaluare
- Strategiile de evaluare: inițială-continuă-finală, formativă-sumativă, diagnostică-predictivă, normativă-criterială
- Evaluarea centrată pe performanță și evaluarea centrată pe competențe
- Erorile de evaluare; moduri de manifestare: efectul halo și stereotipiile, efectul de contrast și eroarea proximității, ecuația personală și efectul de similaritate, eroarea tendinței centrale și a restrângerii de rang; modalități de cunoaștere, control și înlăturare a erorilor de evaluare
- Autoevaluarea: importanță și modalități de realizare

XIV. MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

- Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională, inovatoare
- Tipurile de climat psihosocial
- Relațiile educaționale în managementul clasei. Caracteristicile grupului școlar
- Decizia educațională în clasă
- Managementul situațiilor de criză educațională
- Tehnicile de intervenție în cazul situațiilor de criză în clasă

XV. COMUNICAREA ȘI RELAȚIILE DE COMUNICARE PEDAGOGICĂ

- Definirea conceptului de *comunicare*
- Componentele comunicării: emițător, receptor, canal de comunicare, context, feedback); rolul lor în relația pedagogică
- Formele de comunicare: intrapersonală, interpersonală, de grup, publică, de masă, verbală, prin paralimbaj, nonverbală
- Stilurile de comunicare: stilul literar; stilul științific, stilul administrativ; stilul publicistic
- Comunicarea didactică. Dialogul educativ. Consilierea
- Barierele în comunicarea didactică. Managementul conflictului educațional

XVI. DIDACTICILE INOVATIVE

- Monodisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea - delimitări conceptuale
- Abordări integrate ale predării-învățării, promovate de diferite alternative educaționale: Waldorf, Montessori, Freinet, Step by Step, Planul Jena
- Proiectarea unor lecții sau activități didactice integrate

XVII. ELEMENTE DE CERCETARE PEDAGOGICĂ

- Cercetarea pedagogică - factor de progres în educație. Definiție, taxonomii, etape
- Metode de culegere a datelor în cercetarea pedagogică
- Metode de interpretare calitativă și cantitativă a datelor cercetării
- Cercetarea-acțiune și rolul său în dezvoltarea profesională a profesorului
- Managementul proiectelor de cercetare în științele educației

D. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE EXAMEN PEDAGOGIE

- ❖ Antonesei, L., 2002, *O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și transdisciplinare ale educației*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Albu, G., 2001, *Mecanisme psihopedagogice ale evaluării școlare*, Ploiești, Editura Universității din Ploiești.
- ❖ Albulescu, I., 2014, *Pedagogii alternative*, București, Editura ALL.
- ❖ Bîrzea, C. (coord), 2001, *Învățarea permanentă - prioritate a politicii educaționale din România*, București, Institutul de Științe ale Educației
- ❖ Bocoș, M.-D., Chiș, V., 2013, *Management curricular*, Vol. I, Reper teoretice și aplicative, Pitești, Editura Paralela 45.
- ❖ Bocoș, M.-D., 2017, *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Pitești, Editura Paralela 45.
- ❖ Bocoș, M.-D., 2013, *Instruirea interactivă*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Bocoș, M.-D., 2017, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Reper și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
- ❖ Cazan, M.C., Petrescu, C., 2017, *Alternative educaționale*, București, Editura Pro Universitaria.
- ❖ Căprioară, D., Neacșu, I., 2016, *Reper în metodologia cercetării educaționale*, Craiova, Editura Sitech.
- ❖ Cerghit, I., 2007, *Metode de învățământ*, Ediția a IV-a, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Cerghit, I., 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, București, Editura Aramis.
- ❖ Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț, I., Pânișoară, I.-O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Cerkez, M., 2005, *Managementul curriculumului*, București, Editura Curs.
- ❖ Chiș, V., 2014, *Fundamentele pedagogiei. Reper tematice pentru studenți și profesori*, București, Editura Eikon.
- ❖ Cozma, T., 2002, *Introducere în pedagogie*, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”.
- ❖ Crețu, C., 2000, *Teoria curriculumului și conținuturile educației*, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”.
- ❖ Cristea, S. (coord), 2006, *Curriculum pedagogic*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- ❖ Cristea, S., 1998, *Dicționar de termeni pedagogici*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- ❖ Cristea, S., 2000, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, București Grupul Editorial Litera. Litera Internațional.
- ❖ Cristea, S., *Dicționar Enciclopedic de Pedagogie*, Vol. 1, A-C., București, Editura DPH.
- ❖ Cristea, S., 2016, *Pedagogia. Științele pedagogice. Științele educației*, București, Editura DPH.
- ❖ Cristea, S., 2017, *Conținuturile și formele generale ale educației*, București, Editura DPH.
- ❖ Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura DPH.
- ❖ Cucos, C., 2014, *Pedagogie*, Ediția a III-a, revizuită și adăugită, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Cucos, C., 2013, *Educația. Experiențe, reflecții, soluții*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Cucos, C., 2017, *Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Cucos, C. (coord.), 2009, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Iași, Editura Polirom, Colecția „Profesorul de succes”.
- ❖ Enăchescu, E., 2008, *Comunicarea în mediul educațional*, București, Editura Aramis.
- ❖ Ionescu, M., Radu, I. (coord), 2004, *Didactica modernă*, Ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- ❖ Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Ediția a III-a, Arad, Vasile Goldiș University Press.
- ❖ Ionescu, M. (coord.), 2006, *Schimbări paradigmatică în instrucție și educație*, Cluj-Napoca, Editura Eikon.

- ❖ Ionel, V., 2004, *Fundamentele pedagogiei*, Craiova, Editura Universitaria.
- ❖ Iucu, R.B., 2001, *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Iucu, R.B., 2000, *Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Iucu, R.B., 2008, *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Iucu, R.B., 2004, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, București, Editura Humanitas Educational.
- ❖ Iucu, R.B., Manolescu, M., 2006, *Elemente de pedagogie*, București, Editura CREDIS.
- ❖ Joița, E., 2005, *Strategii constructiviste în formarea inițială a profesorului*, Vol. I, Craiova, Editura Universitaria.
- ❖ Jinga, I., Negreț, I., 2004, *Inspecția școlară și designul instrucțional*, București, Editura Aramis.
- ❖ Maciuc, I., 2000, *Dimensiuni sociale și aspecte instituționale ale educației*, Craiova, Editura SITECH.
- ❖ Manolescu, M., 2006, *Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor.
- ❖ Neacșu, I., 1999, *Instruire și învățare*, Ediția a II-a, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- ❖ Neacșu, I., 2015, *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Iași, Editura Polirom, Colecția „Profesorul de succes”.
- ❖ Neacșu, I., Felea, Gh. (coord.), 2004, *Asigurarea calității în educație. Valori europene și proiecte românești în domeniul asigurării calității în învățământul preuniversitar*, Galați, Editura Școala Gălățeană
- ❖ Negreț, I., Pânișoară, I.-O., 2005, *Știința învățării*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Păun, E., 1998, *Școala - abordare sociopedagogică*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Păun, E., Potolea, D. (coord.), 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Păun, E., 2017, *Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Pânișoară, I.-O., 2015, *Comunicarea eficientă*, Ediția a IV-a, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Pânișoară, I.-O., 2017, *Ghidul profesorului*, Iași, Editura Polirom, Colecția „Profesorul de succes”.
- ❖ Pânișoară I.-O., 2015, *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*, Iași, Polirom, Colecția „Profesorul de succes”.
- ❖ Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.-O. (coord.), 2008, *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Iași, Editura Polirom, Colecția „COLLEGIUM. Științele educației”.
- ❖ Potolea, D., Manolescu, M., 1995, *Teoria și practica evaluării educației*, MEdC, București, Editura PIR.
- ❖ Potolea, D., Manolescu, M., 1996, *Teoria și metodologia curriculumului*, MEdC, București, Editura PIR.
- ❖ Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, București, Editura Humanitas Educational.
- ❖ Stan, E., 2006, *Managementul clasei*, București, Editura Aramis.
- ❖ Vlăsceanu, L., Potolea, D. (coord.), 2002, *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului preuniversitar. Studiu de impact*, Vol.I-II, Iași, Editura Polirom.
- ❖ MEN, *Viitorul ne unește. Viziune asupra viitorului educației în România*, <https://www.edu.ro/sites/default/files/Comunicare%20COM%20referitoare%20la%20dezvoltarea%20scolilor%20%202017.pdf>.

NOTĂ: Bibliografia pentru temele de specialitate include și programele școlare și manualele școlare pentru disciplinele pedagogice, valabile în anul școlar în care se susține examenul.

E. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE EXAMEN PEDAGOGIE

I. ELEMENTE DE CURRICULUM

1. Conceptul de *curriculum*. Taxonomii ale tipurilor de curriculum. Componentele curriculumului național: planurile-cadru (trunchi comun, curriculum diferențiat, curriculum la decizia școlii), programele școlare. Manualele școlare, auxiliarele didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: ariile curriculare, disciplinele, modulele, standardele curriculare. Proiectarea curriculumului la decizia școlii
2. Competențele predării-învățării-evaluării la disciplina de examen *Pedagogie*. Competențele generale, competențele specifice
3. Proiectarea activității didactice: planificarea calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare
4. Designul educațional și proiectarea demersurilor instructiv-educative la nivelul disciplinei de examen *Pedagogie*

II. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE LA DISCIPLINA PEDAGOGIE

1. Metodele didactice specifice disciplinei de examen *Pedagogie*: relevanță, funcții, complementaritate, taxonomie, caracterizare, exemplificări
2. Demersurile creative în metodologia didactică: abordarea euristică, învățarea prin descoperire, învățarea prin problematizare, învățarea prin cercetare, învățarea prin cooperare
3. Formele de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare, avantaje/dezavantaje și limite
4. Mijloacele de învățământ: concept, modalități de integrare în procesul de predare-învățare-evaluare, funcții, tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor, mijloace tehnice de instruire

III. ELEMENTE DE EVALUARE EDUCAȚIONALĂ

1. Relația dintre curriculum și evaluare - efecte educaționale. Scopul evaluării educaționale. Etapele procesului de evaluare. Funcțiile generale și specifice ale evaluării performanțelor elevilor. Strategiile de evaluare
2. Metodele de evaluare a rezultatelor școlare: metode „tradiționale” și metode „complementare”. Relația dintre metoda și instrumentul de evaluare
3. Testul docimologic – instrument de evaluare (concept, tipologie, proiectare, administrare, diseminarea rezultatelor)
4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și în utilizare
5. Calitățile instrumentelor de evaluare. Matricea de specificații și rolul acesteia în proiectarea instrumentelor de evaluare
6. Elemente de deontologie în procesul de evaluare. Factorii generativi ai distorsiunilor în procesul evaluării educaționale. Erori în evaluare și notare. Calitățile evaluatorului

IV. INFORMATIZAREA ȘI ÎNVĂȚAREA MULTIMEDIA

1. Tehnicile informaționale computerizate, instruirea asistată de calculator și învățarea multimedia
2. Eficientizarea utilizării tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire

F. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI DE EXAMEN PEDAGOGIE

- ❖ Bocos, M.-D., 2017, *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Pitești, Editura Paralela 45.
- ❖ Bocoș, M.-D., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Bocoș, M.-D., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
- ❖ Ceobanu, C., Cucos, C., Istrate, O., Pânișoară, I.-O. (coord.), 2020, *Educația digitală*, Iași, Editura Polirom, Colecția „COLLEGIUM. Științele educației”.
- ❖ Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I.-O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iași, Editura Polirom.
- ❖ Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- ❖ Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, București, Editura Humanitas Educational.
- ❖ Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, București, Editura Humanitas.
- ❖ *** *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)*, MEN – CNCEÎP, București, 2008.

NOTĂ: Bibliografia pentru Metodica predării disciplinei de examen *Pedagogie* include și programele școlare pentru disciplinele pedagogice valabile în anul școlar în care se susține examenul.